

کی بهرپرسیاره بهرامبهر به سووتاندنی مۆنۆمینیته هه له بجه؟ ... سهیران تهها نه حمهد

کاره ساتی سووتاندنی مۆنۆمینیته هه له بجه راجه نینیک بوو به پرووی میژوو و خودی دهسه لات و شه هید و ئه خلاق و مه ده نیته بووندا، گه وره یی کاره ساته که پیداکرتنه له سه ر پیداکوونه وهی هاوکیشه کان و سه رله نوی دارشتنه وه یان، شیکردنه وهی ئه و هوکارانه ی که بوونه هو ی ئه م پرووداوه؟

به لام شوک و راجه نینی ئه م کاره ساته له وه دایه که به دهستی خه لکی هه له بجه و به به شداری ژن و پیاو و گه نجی شاره که یان سووتینرا؟

چۆن زۆر به ی گه نجه کان به کوپ و کچه وه، فیڕ کرابن، یان برۆیان به وه بیته که بلین مۆنۆمینیته به لایه، ده بیته بسووتینریت، ئه م ئایدیایه ئه مرۆ دروست نه بووه، نا بیته ریگه بدریت ئه م نه ریته ناشارستانیه ته وهک ژیرپه نجه ته شه نه بکات ده بیته چاره سه ری بنه رته ی بو بدۆزریته وه؟

ئه وه راستیه که کورد ئه وه نده ی دوژمن هه یه له ناوه وه و ده ره وه دا، پیویست به قسه کردنیکی زۆر ناکات له سه ری به لام ئا له م کاته دا ئه م کاره ساته بو پرویداوه، ده مانخاته به رده م کو مه لیک پرسیار، که زۆر پیویسته به دواداچوون و وه ستانمان هه بیته، وه له هه مان کاته دا به دوای وه لامه راسته کانیا نا دا بگه ریین؟

ره نگه ساده ترین پرسیار که لیوه ی ده ست پییکه ین، که بپرسین ئه نجامدانی ئه م کاره له به رژه وهندی کیدا بوو؟ گرووپه کانی (شیعه و سونه)، له به رژه وهندی دادگایی کردنی (سه دام حوسه ین و عه لی کیمیاوی) بوو، له به رژه وهندی ئه وانه ی دژی ناسنامه ی کورد بوونی نه ته وه یه ک بوون، که کار بو به عه ره بکردنی خاکی ئیمه ده که ن، سووتاندنی مۆنۆمینیته به شیوه یه کی راسته و خو و ناراسته و خو خزمه تیکی گه وره ی داگیرکه رانی کوردستانه، چونکه ناسنامه ی هه له بجه ناسنامه ی کورد بوونه، سووتاندنی مۆنۆمینیته که تاوانه به رامبهر به ئه خلاق ی کورد بوون، تاوانه به رامبهر به دۆزی کورد و چونکه مۆنۆمینیته که ناسینی دۆزی کورد بوو به جیهان و کو مه لگای نیوده وه لته ی.

پرسیاریکی تر، مه به سه ته کانی له پشت ئه م سووتانه وه چی بوون؟
ئایا مۆنۆمینیته که (معبد) په رستگای کافره کان بوو، چونکه میوانی بیگانه پینیده خه ن و گلاوی ده که ن؟

ئایا عه قلی به (ئه فغه نه کردنی یان به ئیرانی کردنی) عیراق به گشتی و کوردستان به تاییه تی له کویدا خو یان مه لاس داوه، چۆن چۆنی سه ره له ده دن هه ر جاره ی به چ ناویک و له ژیر چ به رگی کدا ده بیته، وه تا چ ئاستیک خو یان خزان دۆته ناو دام و ده زگا کانه وه تا کوی ده سه لاتیان هه یه؟

ئه وانه ی قین له دل بوون به رامبهر به ئه زموون و داها تووی ئه م گه له، ئه وانه ی ده یانه ویته ئه م پرۆسه یه له باربه رن، زۆر به ئاشکرا و به شیوازی جیاواز خه ریکی پیلان گیران له ژیر ناوی جیاواز و به به رگی جیاوازه وه، ته نانته ئه گه ر به بیانوی ئاوه دانکردنه وه و کرانه وه به پرووی دنیا دا، جا له ژیر چه تری کردنه وه ی قووتابخانه یان کولیج یان مزگه وت یان کو مپانیای جوړاو جوړدا بیته، کاری سیخوری و مه رامه کانی خو یان ئه نجام ده دن؟ وه یان پاره رشتن و به کریگرتنی هه ندیک لایه ن و په یوه ندی دروستکردن له ماوه ی ئه م چه ند ساله دا، یارمه تیمان ده دات بو تیگه یشتن و خویندنه وه ی مه رامه کانیا ن، که له ناو ئه و

ئاژاوهیهی بهناوی خۆپیشاندا نه وه (استغلال) کراو و کاریان بۆ کردبوو، به ئاشکرا له درووشمه کاریان و فیڕکردنیا نه وه دیاربوو که نایانه ویت په رله مان بمانخه نه سه ر ئیران؟ ئه وانهی ده یانه ویت وه ره قه کان تیکه لاو بکه ن، که ده لێن ئه مه سیناریۆ بیت، یان دروستکراو بیت؟

جا به ئه نقه سه ت بیت، یان فرسه ت بیت بۆ وه شاندى گورزی خویان و دروست کردنی که لینه کان، سوود وه ربگرن بۆ په یدا کردنی لایه نگر بۆ خویان، یان به ده سه ته یانی ده سه که و تیکى کاتی بیت، جا با له سه ر حسابی که لاکی میله تیک بیت، فرسه ته کی قه پالی گه وه تر ده گریت، کاره ساتی کورد که ده ردی کوشنده ی ئه م میله ته یه، له وه دایه که ئاماده یه ده ست بخاته ده ستی دوژمنه کانی بۆ لاواز کردنی به رامبه ره که ی و به ده سه ته یانی ده سه که وت له سه ر حسابی میژووی خویناوی گه لیک، که چۆن خۆپه رستی ده گاته ئه وه ی هه ریه که هه لپه یه تی که بتوانیت چنگ له که لاکی میله تیک گیر بکات؟ جیگه ی ئاماژه بیکردنه، که تا چه ند لایه ن و که سان و قه له مه کان به رپرسیارن به رامبه ر ئه م رووداوه؟

له هه مووی کاره ساتبار تر ئه وه یه که ئه م میله ته قه له می سه ره خو و ئازا و ئاقلی تیدا زۆر ده گمه نه، کاره ساتی ئه م میله ته له وه دایه که قه له مه کان بۆ مه رایى و ئیش دۆزینه وه وزه وی پیه وەرگرتن و دووبه ره کی نانه وه و جنیو و نانه تۆره ده ره ییان و یه کلا کردنه وه ی کیشه ده روونی و حساباتی تابه تی خویان به کاردیت؟ ده بیت له چ وولاتیکدا شۆرشی فیکری و گۆرانکاری به جنیو فرۆشتن و درۆ هه له به ستن به ره و پیشه وه چوو بیت؟

وولاتیک که تویرتیکى چالاک و دیاری تیدا نه بیت که به رژه وه ندی میله ته که ی له سه رو و به رژه وه ندی خۆیه وه بیت، وولاتیک که زۆرینه ی رۆشنیر و نووسه ره کانی (به داوی لیبورده نه وه) بازرگان و به لینه ر بن و دلسوژی تیدا نه بیت یان ده گمه ن بیت؟ هه تمه ن وه ک کوردی به سه ر دیت؟

چونکه له لای ئیمه وشه ی رووناکبیر و رۆشنیر و نووسه ر... هتد، بیویستی به هیه چ پیوه ریک و ئاستیک نیه هه ر نه زانیک بیه ویت له هه ر مه زادخانه یه ک ده ستی ده که ویت، وه ک نیشانه ی ئازایه تی له ته نه که به رۆکی خۆی پی جوان ده کات؟ شه رم له تینه گه یشتن و نه زانیتى بوونی نیه، ره نگه ته نها کیشه هه لپه رشتنی وشه بیت، له پیناوی ئه وه ی پی بووتریت شت ده نووسیت؟

گرنگترین خال که بیویسته ئاماژه ی پی بکه ین، ئایا کیشه کانمان وه یان گله بییه کانمان له گه ل دوژمنه کانماندایه، یان له ناو مالى خۆماندایه؟

ئا لیره دایه سه رسام ده بین که ویزدان و ئه خلاق و عه قلی زیندوو، له کوی بوو، بۆ ئاماده نه بوو، ریگه له بوونی ئه و کاره ساته بگریت؟ چ کاره ساتیکه که گه نجی هه له بجه به چه شنی تیرۆرسته دلره شبووه کانی فه للوچه به ده ستی خویان په رمزی شاره که یان ویران ده که ن، چ کاره ساتیکى گه وه تره، که تویرتیک له وانه ی به شدار بوون خویندکارانی زانکو و په یمانگا کانی سلیمانی و هه ولیر و کویه و ده وک بوون، که دیمه نیکی ترسناک بوو که تامه زروى تیکدان بوون به هه موو شیوازیک؟ که چۆن ریزی شه هیده کانی خویان نه گرت، چ کاره ساتیکى گه وه بوو که به ده ستی وه چه ی شه هیده کان به ده ستی کوره زاو کچه زاکانیان ئاگریان له پۆحی شه هیده کانیان به ردا، ئاگریان له وینه و به لگه نامه و ناسنامه ی که س وکاره کانیان به رده دا، مه گه ر سه دام سه ین و عه لی کیمیاوی ده ست خۆشیان لیبکا،

گهلهکهمانه که پڤویسته له ئیستا و داهاووو کاری بۆ بکهین، نهوهکانی داهاووو بهجۆریک پهروهده بکهین که ناسنامهی خۆیان نه دۆرپین.

ئایا دهستکهوتی ئهم تاوانه چی بوو، که رڤیگه له سهردانی وهفدی شارهوانی هیرۆشیمما و ئیتالیا بگیرییت سهردانی مۆنۆمینیت بکهن، ئایا ئهوه دهستکهوت نه ده بوو خه لکی هه له بجه له جیاتی رڤیگه گرتن به لکو وهفده کانیان په لکیش بکردایه بۆ خانو و کهلاوهکانی هه له بجه بۆ ناگادار بوونیان له ئاستی ژبیانیان و داوای کاری رڤیکخواه نیوده وه له تیهکانی تاییهت له بواری ژینگه یان بکردایه، وه یان کردنه وهی بهشی زانکو و په یمانگای تاییهت له و بوارانهدا له لایهن ئهو دهوله تانه وه بکرایه وه، وه یان کار بۆ ئه وه بکرایه که 3/16 هه موو سالییک یادی قه ده غه کردنی چه کی کیمیاوی بییت، وه یان به چه شنی هیرۆشیمما و ناگازاکی له 3/16 هه موو سالییکدا بانگه ییشتی وه فد و سه روکی وولاته کان بکرایه و تاجه گولینه یان له سه ر مه زاری شه هیدان دابنرایه؟ ده بوایه 3/16 هه موو سالییک رۆژی به ناساندنی کورد به دنیا و شه رمه زار کردنی داگیرکه رانی کوردستان و سیسته مه تۆتالیته رییبه کان بوایه؟ نه ک بسووتییزیت؟

له بهر ئه وه قسه کردن له سه ر سووتاندنی مۆنۆمینیته که، قسه کردن نیه له سه ر بوونی ته لاریک، وه یان تیچوونی دروستکردنه که ی چه ندی تی چوو بییت، به لکو قسه کردنه له سه ر ئهو عه قله ئهو دهسته ی ئاماده بییت میژووی خۆی بسووتییزیت، به دلنیا ییه وه ئاماده یه سبه یینی وداهاوووی خۆی بسووتییزیت؟

کهواته خۆمان دلخۆش نه که یین که کورد که لتوریکی جیاوازی هه یه گوا یا له خه لکی ناوچهکانی تری عیراق جیاوازه؟ وه یان خوانه خواسته له بهر ئه وهی که کورد پهروه ده و که لتووری دیموکراتی هه زم کرد بییت، پرۆسه و ئه زموونی زیاتر له ئازادی و دیموکراسی هه یه؟

چونکه تیگه ییشن له چه مکی دیموکراتیهت کاره ساته له م وولاتانه دا، که چۆن ئه وه نده ی ئهم چه مکه ده توانییت (استغلال) بکرییت له لایهن گروپ و رڤیکخواوانه ی دوژمنی دیموکراسیه تن، ئه وه نده ناتوانییت به ئاقاره راسته که ی سوودی لی وه ربگیرییت، له بهر ئه وهی ژینگه و که لتوری ئهم وولاتانه نامۆن به دیموکراتیهت، وه نه ک هه ر ناتوانییت خۆگونجاندن له گه لیدا، به لکو پراکتیزه کردنی کاری شیواوی لیده رده چییت؟

ئاخر پهروه ده بوون و برۆا په یینان به چه مک و ئاکاری دیموکراتیهت پرۆسه یه کی دریژ خایانه و کاری (جدی) ده وییت، مه حاله باس له دیموکراتیهت بکرییت ئه گه ر یاسا سه روه ر نه بییت، وه هه موو به بیجیاوازی له به رده م یاسادا یه کسان نه بین، مه حاله باس له دیموکراتیهت بکرییت له کۆمه لگای عه شائیری، و بوونی میلیشا و هیزی تاریکستانیدا که داوای گه رانه وه بۆ دواوه ده که ن.

ئه وانه ی خه لک هان ده دن بۆ کاری پشیوی و خه لک چه واشه ده که ن، ئه مانه گره وله سه ر دۆرانه کانیان ده که ن،

ئه و جۆره پهروه ده و لی دوانانه یه که له سایته کان و له هه ندیک گروپ ولایه نه وه به جیاوازی قه باره و پیگه یانه وه، دروست بووه، له بیناوی دروستکردنی ره واجی سیاسی و په ییدا کردنی لایه نگر بۆ خۆیان.

ئه وانه ش تاوانبارن که کاری پشیوی به راپه رپینی ره ش و رپوت داده نییت، جا ئا لیره دا پڤویسته نه ک ته نها وه لام دانه وه به لکو رووبه رووبونه وه بکرییت له گه ل وشه ژه هراویبانه ی که میشکی گه نجی ناکامل و خه لکی ساده ی پی ده شیوییزیت، به ئاسانی ئاماده ده کریین و ده کریینه که رهسته و دهستکه لای خه لکانی ناحه ز، خه لک و تییگه یه نرییت

که ههله بجه سه رچاوهی گه وره ترين گريه سستی به لینه ده رايه تیه و حیزبیک وه یان لایه نیک بازارگانی پیوه ده کات و به شی که سی تری لینادات؟

با ده ربکه ویته ئه م ووشانه چهنه راستی له خو ده گریته و هه لویستی به رامبه ر وه ربگریته؟ باخه لک بزانیته کی نه وانه ی که به ناوی هه له بجه وه گونیه دۆلار وه رده گریته و بره که ی چهنه بووه، وه کی نه ئه و به رپرسانه ی که تووره که یان بو ئه م پارانه دووریوه و حسابی بانکی تاییه تیان کردو ته وه؟

ئایا ئه م جو ره لیوانانه ته نها (تخمین) ه، یان به ژماره و به لگه ی سه لمینراوه، ئه و کاته بو هه موو رای گشتی پیویسته بخریته روو و لیکولینه وه ی له سه ر بگریته، به لام له هه مان کاته (لیوانی نا مه سوولانه) له که سانی به رپرس و که پیوستیکیان هه بیته، پیویسته ئه مه ش به پیی یاسا گه وره ترين هه لویسته و لیپرسینه وه ی له گه لدا بگریته، له کاتی کدا ئه و جو ره لیوان و گووتارانه بو چه واشه کردن و هاندانی خه لکی لیکه ویته وه بو ئه نجامدانی کاری توند و تیژی به کار به ییگریته.

وه ده بیته خه لکانی ئه م وولاتانه فیری که لتووری یه کتر قبوولکردن و هه ست به به رپرسیاریته هه بیته.

رووداوه کانی 3/16 کۆمه لیک لایه نی ترسناکی ووروژاند و زهنگیکی ترسناکه بو لیكدانه وه ی چهنه سه رنجیک، گرنگترینیان که گه نجانی ئیمه رو شنیر نین، ئه مه نه ک قسه ی ده سه لاته، به لکو ئه مه ئه و کاره ساته بوو که به چاوی خو مان بینیمان، ئه مه ئه و رچه نینه یه، فه رموو بزانی که زانکو کانمان پرۆسه ی په روه رده و ووشیاری تی دا نیه، وه رن ئاوریک له زانکو کان بده نه وه که بووه به مه لبهندی نه هیشتنی نه خوینده واری، وه رن بزانی که چهنه ئاستی زانستی و ئه کادیمی دابه زیوه سه د ئه وه نده ئاستی ووشیاری نه ته وایه تی و هه سترکردن به به رپرسیاریته نه ک هه ر دابه زیوه، به لکو کال بوونه ته وه و مودیلی نه ماوه؟

ده با واز له دوورشمی درو و کاره ساتباری به ییگریته که داوی په رله مانی گه نجان بکه یته؟ جاری وه رن په روه رده ی گه نج بکه ن و له چه واشه کردن و پشتگوی خستن رزگاری بکه ن؟ جا ئه گه ر گه نده لیش به هه موو شیواز و جو ره کانیه وه ته شه نه ی کرد بیته ناو زانکو و ده زگا ئه کادیمی هه کانه وه، ده بیته چاوه روانی چی له و پشتگوی خستنه بکه ی؟

هه موومان ده زانین قسه کردن له سه ر نا ره زایی و که می خزمه تگه زاری و داواکاری زیاتر، ئه مه مافیکی ره وایه و ده بیته بگریته، به ده یان ریگا هه یه به شیوازی مه ده نیانه په نای بو بگریته و ده سه لات ناچار بگریته، به لام به هیچ جو ریک به و شیوازه ناشارستانی و ناعه قلانیه نابیته و به هیچ جو ریک ناگاته ئه وه ی که مۆنۆمیته بسووتی تریته؟

ئه مه پاساوی نیه له ژیر هیچ ناوی کدا؟ به لکو گه لیک لیكدانه وه ی تر هه لده گریته. مه ترسی کاره ساته که راستیه کی خسته روو که خودی ده سه لات و حکومه ت تاوانباره، به رامبه ر به ئاستی ووشیاری گه نج، که چو ن گه نج و نه وه ی داوی راپه رینت ئاوا په روه رده بگریته وه یان بیسه ره رشتی به جیبه یلریته، که هه سستی نه ته وایه تی و (مقدسات) ی له لا نه بیته؟

که چو ن گه نجه کان دوورشمی داگیرکه ر و هیزه دل ره شبووه کانت بو به یان بکات پراکتیزه بکات؟

ئه مه پرسیاره که یه، ئه مه جه وه هری لیكدانه وه ی سووتاندنی مۆنۆمیته که یه، ده رکه وت که خودی ده سه لات له سه ر ئاستی ئه وه ی پیی ده لین (ئاسایشی نه ته وایه تی)، به درییژی ئه م چهنه ساله هیچی نه کردووه؟

هه موومان باش ده زانین ئه مه یه کیکه له باجه کانی کاره سات و نه هه مته تی شه ری ناوخو،

به کاتی ناوهندی ئه وروپا 16:53 29-3-2006

که له پیناوی بردنه وهی شه ره کان و راگرتنی هاوسهنگی هیزهکاندا که پشتگیری وهیان یارمهتی گروهی توند ره وهکانیان دهدا و پرچهکیان دهکردن، ئالم خاله دا به کیتی و پارتهی بهرپرسیاران؟ که چ که لینیکیان خسته جهستهی میلیه تیکه وه، ئیستا هه موومان باجه کهی دهدهین،

راسته هه له بجه به دریزایی شه پی ههشت ساله ی ئیران-عیراق و پاشان شه رهکانی ناوخۆ گه وره ترین بهشی کاولکاری بهرکه وتوو، راسته به پیی قه باره ی تاوانه کهی فراوانی ناوچه کهی خزمهت گوزارییه کهی ئه وهنده نیه، به لام ئه مه ده لاله تی ئه وه نیه که هه ر هیچ نه کرابیت؟ به لکو پیلان دارشتن و درسه کردنیکی راست و له سه ر بنه مایه کی زانستیانه نیه، ئه مه ش ته نها کیشه ی هه له بجه به ته نها نیه به لکو ئه مه کاره ساتی هه موو کوردستانه؟

وه پیویسته بووتریت که هه له بجه ته نها مولکی یه ک لایه ن و بهرپرسیاریتی ته نها حیزبیک نیه به لکو ئه رکی ئاووردانه وه و گرنگی پیدانی ئه رکی سه رشانی حکومهت و حیزب و هه موو لایه نهکانی تریشه،

راسته کهسانی تر بواریان بو ره خسا خۆپیشاندانه کهیان قۆسته وه ریپروهی خۆپیشاندانه که گۆرا،

بو جیبه جیکردنی ئامانجهکانی خۆیان، پرسیاره که لی ره دایه بو ریگادرا؟ وه که ده زانرا ئه و جو ره خو ئاماده کردنه هه یه بو به پیی پیویست پاریزگاری مۆنۆمینه ته که نه کرا؟ له گه ل ئه مانه شدا به هه موو جو ربیک دژی ته قه کردن و شیوازی ناعادیلانه ی چاره سه رکردنی کیشهکانین، رووداوه که ئازاریکه و دوژمنکارییه که به رامبه ر به هه موو خه لکی کورد نه ک ته نها شه هیدانی هه له بجه و هه له بجه ییهکان، داوا ی لی کۆلینه وه و به داوا داچوونی یاسایی ده کهین، بو خه لک به شه فافیهت ئه گه ر ده ستیش هه بیته ئاشکرا بکریته؟ به لام گرنگ ئه وه یه، چون کار بو داها تووی میلیه تیک بکه یته بو ووشیاری نه وه یه ک که خوی بتوانیته بهرگری له داها تووی خوی به رامبه ر به داگیرکه ران بکات.

سه یران ته ها ئه حمه د
کۆلیجی یاسا-زانکۆی سلیمانی